BIOENERGIA

Kirjallinen lausunto
8.6.2022

Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Asia: Lausuntopyyntönne 1.6.2022 : E 68/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto, REPowerEU-suunnitelma

Bioenergia ry:n lausunto

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Bioenergia ry tukee Valtioneuvoston tavoin komission tiedonannossa asettamaa tavoitetta katkaista mahdollisimman pian riippuvuus fossiilisten polttoaineiden tuonnista Venäjältä ja pitää hyvänä, että EU reagoi nopeasti yhdessä akuuttiin tilanteeseen.

REPowerEU- suunnitelman ja 55-valmiuspaketin yhteys

On erittäin tärkeää, että näitä uusimpia ehdotuksia tarkastellaan myös aiemman 55-valmiuspaketin kannanmuodostuksen valossa ja kaksisuuntaisesti: **REPowerEU-kantojen tulisi vaikuttaa siihen, millaisia ratkaisuja 55-valmiuspaketin osalta tuetaan ja toisaalta 55-paketin ratkaisut tulisi ottaa huomioon REPowerEU-suunnitelman ja sen toimeenpanon viimeistelyssä.** Esimerkiksi tulisi arvioida, onko perusteltua kohdistaa julkista EU-rahoitusta fossiili-infran rakentamiseen tai tiukentaa uusiutuvan energian tavoitteita samalla, kun toisaalla asetetaan keskusjohtoisesti uusia, yli direktiivin 2018/2001/EU meneviä esteitä uusiutuvan metsäenergian hyödyntämiselle jäsenmaissa. Edelleen tulisi arvioida, onko vaatimuksiltaan tiukentuvassa energiatehokkuusdirektiivissä perusteltua asettaa yksityiskohtaisia jäykkiä vaatimuksia eri energialähteiden osuuksille uusissa voimalaitoksissa, kun uusiutuvaa energiaa ja päästöjä säännellään jo erillisillä lainsäädännöillä ja vaatimustasot kasvavat joka tapauksessa.

Pidämme kokonaisuuden (REPowerEU + 55-valmiuspaketti) mahdollisimman pikaista ja perusteellista vaikutusarviointia tärkeänä.

Bioenergia ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.bioenergia.fi

BIOENERGIA

Uusiutuvan energian määrittely

Perusmuistiossa todetaan, että *”Suomi tukee komission ehdotusta uusiutuvan energian tavoitteen nostamisesta. Suomi kuitenkin korostaa, että jäsenvaltioille tulee jättää riittävästi kansallista liikkumavaraa energialähteitä sekä edistämiskeinoja koskien. Jäsenvaltiokohtaisia ohjeellisia tavoitteita mallinnettaessa tulisi huomioida päästöttömän energiantuotannon määrä sekä nykyinen uusiutuvan energian osuus. Yksityiskohtaista ja energialähdekohtaista sääntelyä tulisi välttää.”*

Bioenergia ry on huolissaan siitä, että 55-valmiuspaketin neuvotteluissa uusiutuvan energian määritelmiä on pyritty muuttamaan siten, että kaikkea nykyistä uusiutuva energiaa ei enää laskettaisi mukaan uusiutuvan energian direktiivissä linjattuun tavoitteeseen, jota REPowerEU-suunnitelmassa ollaan korottamassa 45 %:iin vuonna 2030.

Hallitustenvälisen ilmastopaneeli IPCC:n (AR6 WG3 2022, SR 2011) mukaan biomassa on yksiselitteisesti uusiutuvaa energiaa.

Suomessa käytettiin 2021 metsähaketta 18,8 TWh (2020: 15,2 TWh). Vuonna 2020 uusiutuvien energialähteiden osuus energian loppukulutuksesta oli n. 41,2 %. Tästä metsähakkeen osuus oli 11 % eli noin 4,5 prosenttiyksikköä. VTT:n HIISI-jatkoselvityksessä (2022) arvioitiin Suomelle 55-valmiuspaketissa muodostuvaksi uusiutuvan energian osuudeksi 60 % vuodelle 2030, joka voitaisiin saavuttaa siihen asti suunnitelluilla lisätoimilla (WAM-н-skenaario). Jos EU-tavoitetta kiristetään REPowerEU:n mukaisesti 5 %, saattaa siten Suomelle kohdistuva vaatimustaso nousta lähelle 65 %:a 2030. Jos metsähake samalla poistettaisiin, muodostuisi tavoitteen saavuttamiseen 5-10 % tavoitekuilu verrattuna keväällä 2022 käsiteltyihin toimiin. Lisäksi määritelmän muutoksella olisi vaikutuksia metsänhoidon määrään seurannaisvaikutuksineen sekä taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia koko metsähakkeen polttoaineketjuun keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Uusiutuva sähkö ja vetytalous

Perusmuistion mukaan *”Siirtymä vetytalouteen edellyttää hyväksyttävän vedyntuotannon määrittelyä siten, että se kattaa erilaiset vähäpäästöiset valmistustavat”*. Olemme periaatteesta samaa mieltä ja toteamme, että REPowerEU-suunnitelmaan liittyvässä delegoidussa asetuksessa komissio esittää uudet määritelmät uusiutuvaa sähköä tuottavalle laitokselle (installation generating renewable electricity) sekä uusiutuvalle vedylle (renewable hydrogen). Biomassaan perustuva energia on suljettu molemmista pois. Pidämme tätä tieteeseen perustumattomana, etenkin kun ”uusiutuvaksi” ollaan nyt samalla lukemassa myös uusiutumattomia raaka-aineita.

Suomen sähköstä 19,5 % tuotettiin vuonna 2021 biomassasta. Suomalaisesta näkökulmasta voi olla merkitystä silläkin, että uusiutuvaa vetyä voidaan tuottaa myös suoraan uusiutuvista raaka-

aineista, kuten biometaanista höyryreformoinnin avulla ja biomassoista pyrolyysiprosessin avulla. **Kestävän biomassan tulee pysyä mahdollisena uusiutuvan sähkön ja vedyn lähteenä.**

Uusiutuvan energian erityisalueet

REPower-EU -suunnitelman uusiutuvan energian direktiivissä esitellään uusi määritelmä uusiutuvan energian erityisalueista (renewables go-to area). Biomassan energiakäyttö on suljettu määritelmässä soveltamisen ulkopuolelle ilman perusteluja. **Mikäli erityisalueita perustetaan uusiutuvan energian edistämiseksi, tulee myös kestävää bioenergiaa hyödyntävien laitosten olla määritelmällisesti mukana.** Muussa tapauksessa kyse on syrjivästä lainsäädännöstä.

Helsingissä 8.6.2022

Harri Laurikka
Toimitusjohtaja
Bioenergia ry

Email. harri.laurikka@bioenergia.fi
Puh. 040 - 1630 465